

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....	3
2. Η Ογκολογική Περίθαλψη στην ατζέντα των πολιτικών για την υγεία.....	5
2.1. Εθνικό Ινστιτούτο Νεοπλασιών Ε.Ι.ΝΕ.	5
2.2 Επιτροπή εργασίας για τη Σύσταση Μητρώων Ασθενών.....	6
2.3 Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία.....	6
2.4 Διακομματική Επιτροπή της Βουλής για τη χάραξη μακροπρόθεσμης Εθνικής Στρατηγικής για το Φάρμακο	6
2.5 Νέα Υπουργική Απόφαση για την έγκριση της γενετικής εξέτασης Oncotype DX – BRACA1 & BRACA2.....	7
2.6 Πιλοτικές Μητροπολιτικές δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.....	7
2.7 Πρόγραμμα ΗΠΙΟΝΗ	7
2.8 Συναντήσεις με τις Ηγεσίες των πολιτικών κομμάτων	7
2.9 Ανάπτυξη νέων συνεργασιών με την Επιστημονική Κοινότητα.....	8
2.10 Ανάπτυξη Συνεργασίας με το Σύλλογο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών «ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ»	8
2.11 Διεθνής Πρωτοβουλία All.Can	8
3. Στόχοι της ΕΛΛΟΚ για το 2019 - 2020	10
3.1 Ανάπτυξη Συνεργασιών	10
3.2 Ενδυνάμωση & Κατάρτιση των νέων μελών	11
3.3 Συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών για τον καρκίνο	11
3.4 Λειτουργική και οργανωτική υποστήριξη - βιωσιμότητα	12
3.5 Συμμετοχή σε Ερευνητικά προγράμματα	12
4. Διοργάνωση Συνεδρίων και ενημερωτικών ημερίδων.....	14
4.1 2019	14
1. Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2019 : Ημερίδα για τον καρκίνο του Πνεύμονα	14
2. Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2019 : Διοργάνωση Ημερίδων για τη διάχυση της Διεθνούς Πρωτοβουλίας All.Can στο Ηράκλειο και τα Ιωάννινα	14
4.2 2020	14
1. Φεβρουάριος 2020 : 4 ^ο ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΕΛΕΧΩΝ & ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	14
2. Μάρτιος – Οκτώβριος 2020 : Διοργάνωση 3 Ημερίδων για τη Διάχυση της Διεθνούς Πρωτοβουλίας All.Can	15
3. Μάιος 2020 : Επιστημονική Διημερίδα για τον Ουρογεννητικό Καρκίνο(Καρκίνος Ουροδόχου Κύστης, Νεφρών & προστάτη)	15
4. Ιούνιος 2020: Επιστημονική Ημερίδα για τους καρκίνους του Δέρματος	15
5. Σεπτέμβριος 2020 : Επιστημονική Διημερίδα για τον Αιματολογικό καρκίνο ..	15
5. Ημερολόγιο Βασικών δράσεων 2019 - 2020	16
5.1 Οριζόντιες ενέργειες κατά τη διάρκεια του χρόνου	16
5.2 Ημερολόγιο Δράσεων Β Εξαμ. 2019	17
5.3 Ημερολόγιο Δράσεων 2020	18

6. Ποιοι είμαστε.....	21
6.1. Ιστορικό.....	21
6.2. Όραμα.....	22
6.3. Σκοπός.....	22
6.4. Οι Αξίες μας.....	23
6.5 Διοίκηση.....	23
6.6 Τα μέλη μας.....	25

Εισαγωγή

Η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου – ΕΛΛΟΚ είναι το δευτεροβάθμιο Όργανο των Συλλόγων Ασθενών με Καρκίνο στην Ελλάδα. Ήδη μετά από τρία χρόνια επίσημης λειτουργίας, η οποία ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2016, σήμερα η ΕΛΛΟΚ αριθμεί 36 μέλη, Οργανώσεις Ασθενών με Καρκίνο και φίλων από όλη τη χώρα.

Μπορεί η χώρα μας, μετά από εννέα χρόνια, να βρίσκεται και επίσημα πλέον εκτός μνημονίων και των σχετικών δεσμεύσεων που αυτά συνεπάγονται, ωστόσο τίποτε δεν φαίνεται να έχει αλλάξει στη σκληρή καθημερινότητα των ογκολογικών ασθενών ακόμη. Οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν όλα τα προηγούμενα χρόνια, έχουν δημιουργήσει ένα ιδιαίτερα τοξικό περιβάλλον, το οποίο δημιουργεί σημαντικά εμπόδια στην ομαλή και απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στις υπηρεσίες και τις δομές υγείας που έχουν ανάγκη, γεγονός που προκαλεί ανασφάλεια και σοβαρές ανησυχίες σε αυτούς και τις οικογένειές τους. Ταυτόχρονα όμως οι προσπάθειες των εκπροσώπων των ασθενών με καρκίνο και η συνεχής επαγρύπνηση, αφήνουν περιθώρια αισιοδοξίας για το μέλλον και είναι διάχυτη η αίσθηση ότι οι παρεμβάσεις που έχουν γίνει δημιουργούν προσδοκίες για βελτίωση των συνθηκών στο μέλλον.

Το 2018 σημαδεύτηκε από μία σειρά γεγονότων τα οποία θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις μελλοντικές εξελίξεις στο χώρο της ογκολογίας στην χώρα μας. Σημαντικά νομοσχέδια κατατέθηκαν το 2018 με αποτέλεσμα, μετά από αρκετά χρόνια και πολλές προσπάθειες ο καρκίνος, επιτέλους να τεθεί στην ατζέντα του Υπουργείου Υγείας και των πολιτικών κομμάτων. Το Εθνικό Ινστιτούτο Νεοπλασιών, το Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία, η επιτροπή για τη δημιουργία Μητρώων Ασθενών, η σύσταση της νέας Επιτροπής ΗΤΑ, αποτελούν τα σημεία αναφοράς στα οποία μπορεί να επενδύσει η πολιτεία τα επόμενα χρόνια, προκειμένου να αποκτήσει η χώρα μία διαχρονική στρατηγική για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και τον έλεγχο του καρκίνου.

Από την άλλη μεριά, για ακόμη μία χρονιά, η χώρα δεν απέκτησε Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον Έλεγχο του Καρκίνου και δεν κατάφερε να αντιμετωπίσει τα καθημερινά προβλήματα και τις ανάγκες των ασθενών με καρκίνο. Παταγώδη αποτυχία είχαμε στην εφαρμογή του νέου συστήματος πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, από το οποίο απουσιάζει η ογκολογική περίθαλψη, δεν δόθηκε σημασία στην πρόληψη και τους προ-συμπτωματικούς ελέγχους, δεν υπήρξε καμία πρωτοβουλία σχετικά με την δημιουργία δομών ανακουφιστικής φροντίδας, ενώ στα θέματα της επιβίωσης, αποκατάστασης και επανένταξης στην κοινωνία και την εργασία, δεν είχαμε καμία απολύτως πρόοδο. Επιπλέον φραγές και ταλαιπωρίες στην πρόσβαση σε καινοτόμα ακριβά φάρμακα, έκαναν αισθητή την εμφάνισή τους με την αναποτελεσματική εφαρμογή του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης, ενώ οι συνεχείς ουρές στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, προδίδουν ότι πρέπει άμεσα να υπάρξουν παρεμβάσεις που θα επιφέρουν αποκατάσταση της ομαλότητας και θα σεβαστούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και το δικαίωμα του ασθενή για απρόσκοπτη πρόσβαση στην κατάλληλη για αυτόν θεραπεία.

Σε αυτό το περιβάλλον η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου, η οποία όλο το προηγούμενο διάστημα έχει επενδύσει στην ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των εταιρών στο χώρο της ογκολογίας, καλείται τα επόμενα έτη να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο, να αναλάβει δράση και να αποτελέσει τον συνδετικό ιστό που θα βελτιώσει την επικοινωνία των εμπλεκόμενων φορέων, θα αναδείξει τα κενά και τις αδυναμίες του συστήματος και θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση της πολιτείας, ώστε να διαμορφωθεί το επόμενο βήμα και να ξεκινήσει το στάδιο της υλοποίησης και εφαρμογής των θεσμικών παρεμβάσεων που έχουν ήδη από πέρσι αρχίσει. Το παρόν σχέδιο δράσης έχει στόχο να αποτελέσει τον κεντρικό άξονα για τη διαμόρφωση της στρατηγικής της Ελληνικής Ομοσπονδίας

Καρκίνου για το επόμενο διάστημα και αποτελεί τη συνέχεια του 1^{ου} Σχεδίου δράσης που καταρτίστηκε με προοπτική τριετίας το 2017, και υλοποιείται με μεγάλη επιτυχία από το προηγούμενο έτος.

Η Ευρωπαϊκή προοπτική αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες, καθώς είναι σαφές ότι είναι απαραίτητη η εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και η ενεργός συμμετοχή των Ελλήνων εκπροσώπων σε όργανα, φορείς και επιτροπές που τους αφορούν. Κατά τα προηγούμενα έτη υπήρξε επένδυση στην εκπαίδευση στελεχών προκειμένου να δημιουργηθεί ένας ευρύς πυρήνας εκπροσώπων και να αυξηθεί η διεθνής παρουσία των Ελλήνων στο διεθνές περιβάλλον. Στην κατάρτιση του παρόντος σχεδίου δράσης έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι σήμερα έχει διαμορφωθεί μία νέα πραγματικότητα στο ευρύτερο Ευρωπαϊκό περιβάλλον, η οποία έχει τη δυνατότητα να παράγει σημαντικά αμφίδρομα αποτελέσματα, καθώς ευνοεί σε μεγάλο βαθμό, τόσο την προώθηση των Ελληνικών θέσεων, όσο και την υιοθέτηση και εφαρμογή καλών πρακτικών από τη χώρα μας. Η ανάδειξη της Προέδρου της ΕΛΛΟΚ κας Καίτης Αποστολίδου στην Προεδρία της ECPC, αποτελεί σημαντικό στοιχείο το οποίο έχει επίσης επιδράσει καταλυτικά στη δομή, τις προτεραιότητες και την τελική διαμόρφωση του σχεδίου δράσης, καθώς πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι δίδεται στην ΕΛΛΟΚ η ευκαιρία μεγαλύτερης πρόσβασης και συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα, αυξάνεται η διεθνής επιρροή, ανοίγονται νέοι ορίζοντες συνεργασιών και αυξάνεται το κύρος και η εμπειρία της Οργάνωσης.

2. Η Ογκολογική περίθαλψη στην ατζέντα των πολιτικών για την Υγεία

Μετά από ένα έτος όπου δεν υπήρξε καμία θετική ενέργεια από την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Υγείας σχετικά με την Ογκολογική Περίθαλψη και τουναντίον, υπήρξαν αρκετές αρνητικές αποφάσεις οι οποίες έχουν ήδη ρίξει βαριά τη σκιά τους στο μέλλον, το 2018 ελπιδοφόρα μηνύματα έκαναν αισθητή την παρουσία τους καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με σημείο αναφοράς το 2^ο Ετήσιο Συνέδριο Στελεχών της ΕΛΛΟΚ, που πραγματοποιήθηκε στις αρχές Φεβρουαρίου, όπου η παρουσία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας φαίνεται ότι λειτούργησε καταλυτικά, σε συνδυασμό με ενέργειες υποστήριξης που αναπτύχθηκαν παράλληλα, αυξάνοντας την επιρροή και την πίεση προς τον πολιτικό κόσμο, προκειμένου να θέσουν στο επίκεντρο των πολιτικών τους για την υγεία ως προτεραιότητα, τον καρκίνο.

Πλέον η ΕΛΛΟΚ προσκαλείται να συμμετάσχει και να συνεισφέρει σε πρωτοβουλίες που παίρνει το Υπουργείο Υγείας, σχετικά με την ογκολογική περίθαλψη, ως ο επίσημος εκπρόσωπος των ογκολογικών ασθενών στη χώρα μας, υποβάλλοντας προτάσεις, συντάσσοντας κείμενα θέσεων και αναλαμβάνοντας δράση σε κάθε τομέα που αφορά τη χάραξη πολιτικών υγείας σχετικά με την αντιμετώπιση και τον έλεγχο του καρκίνου, με στόχο την συμμετοχή στη διαμόρφωση και εφαρμογή τους. Παράλληλα, μέλη της συμμετέχουν ως επίσημοι εκπρόσωποι της κοινότητας των ασθενών σε πιλοτικά προγράμματα ανάπτυξης και λειτουργίας νέων δομών υγείας.

Η ΕΛΛΟΚ παρακολουθεί και παρεμβαίνει στις πολιτικές για τον καρκίνο και γενικά, για την υγεία που σχεδιάζει η Κυβέρνηση, υποβάλλει προτάσεις, συντάσσει κείμενα θέσεων. Βασικός σκοπός και στρατηγικός στόχος της ΕΛΛΟΚ είναι η εξ αρχής συμμετοχή στο σχεδιασμό πολιτικών για τον καρκίνο και την υγεία και όχι ο εκ των υστέρων σχολιασμός σε ληφθείσες πολιτικές αποφάσεις που δεν προσφέρουν κανένα πρακτικό περιθώριο βελτίωσης.

Το νέο πρόγραμμα δράσης 2019 – 2020, αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων σχεδίων δράσης για τα έτη 2017 & 2018 και θεωρούμε σκόπιμο να αναφέρουμε εν συντομία τις κυριότερες εξελίξεις και τις σχετικές δράσεις και πρωτοβουλίες που έχουμε αναλάβει σε θέματα πολιτικών υγείας, δεδομένου ότι αυτές θα επηρεάσουν σημαντικά και τις εξελίξεις το επόμενο χρονικό διάστημα.

2.1 Εθνικό Ινστιτούτο Νεοπλασιών(Ε.Ι.ΝΕ.)

Ήδη από το πρώτο τετράμηνο του 2018 ξεκίνησαν οι διαδικασίες για τη δημιουργία του Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών, στο οποίο θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά η συμμετοχή της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου στο Διοικητικό του Συμβούλιο. Στη συνέχεια και μετά από διαβουλεύσεις αρκετών μηνών, το Μάρτιο του 2019, ιδρύθηκε και επίσημα το ΕΙΝΕ και πλέον έχει ήδη συσταθεί η πρώτη Διοικούσα Επιτροπή, στην οποία επίσης συμμετέχει η ΕΛΛΟΚ, που θα αναλάβει το έργο της εγκαθίδρυσης και λειτουργίας του. Η δημιουργία του ΕΙΝΕ, αποτελεί αναμφίβολα μία εξέλιξη η οποία μόνο θετικές διαστάσεις έχει, καθώς πλέον γίνεται ορατό, ότι τίθενται οι προϋποθέσεις για να αποκτήσει η χώρα μας Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον έλεγχο του καρκίνου. Επιπλέον το Ινστιτούτο, προβλέπεται να έχει ηγετικό ρόλο τόσο στη σχεδίαση ενός αποτελεσματικού συστήματος ογκολογικής περίθαλψης στη χώρα μας, όσο και στους τομείς της έρευνας και δημιουργίας Εθνικού Μητρώου Νεοπλασιών. Στη σύνθεση του Διοικητικού και του επιστημονικού του Συμβουλίου, συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των Ιατρικών Επιστημονικών Εταιρειών στο χώρο της ογκολογίας, αλλά και των ασθενών, οι οποίοι με την παρουσία τους θα διασφαλίσουν την επιτυχία της αποστολής του και θα διευρύνουν τους τομείς δράσης.

2.2 Επιτροπή Εργασίας για τη σύσταση Μητρώων Ασθενών

Ένας από τους βασικούς στόχους της ΕΛΛΟΚ, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του καρκίνου, είναι η ανάγκη να αποκτήσει η χώρα μας ένα Εθνικό Μητρώο Νεοπλασιών. Η Ελλάδα αποτελεί μία από τις ελάχιστες χώρες στον αναπτυσσόμενο κόσμο, χωρίς Εθνικό Μητρώο Νεοπλασιών, γεγονός που αποτελεί τροχοπέδη στην εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών για τον καρκίνο καθώς δεν υπάρχουν επαρκή δεδομένα.

Μετά από μεγάλο διάστημα διαρκών παρεμβάσεων, το Υπουργείο Υγείας αποφάσισε τελικά να προβεί στη σύσταση Επιτροπής Εποπτείας για τη δημιουργία Μητρώων για συγκεκριμένους Τύπους Καρκίνου μόνο. Συγκεκριμένα αποφασίστηκε να ξεκινήσει η δημιουργία μητρώων για τους εξής καρκίνους: Καρκίνος του μαστού, Καρκίνος του προστάτη, Καρκίνος παχέος εντέρου, Μικροκυτταρικός Καρκίνος πνεύμονα, Μη μικροκυτταρικός Καρκίνος πνεύμονα, Πολλαπλούν Μυέλωμα, Λεμφώματα Hodgkin, Οξεία Μυελογενής Λευχαιμία, Οξεία Προμυελοκυτταρική Λευχαιμία, Οξεία Λεμφοβλαστική Λευχαιμία, Χρονία Μυελογενής Λευχαιμία, Β-Χρονία Λεμφοκυτταρική Λευχαιμία και Σπάνιοι Καρκίνοι.

Στην επιτροπή αυτή συμμετέχει και η ΕΛΛΟΚ δια της Προέδρου της και παρά τις ενστάσεις που καταθέσαμε, καθώς πολύ απέχει η προσπάθεια αυτή από τη λογική του Εθνικού Πληθυσμιακού Μητρώου Νεοπλασιών, έχουμε αποφασίσει να συνδράμουμε την πολιτεία στην προσπάθεια αυτή και παράλληλα να αναδείξουμε τις πραγματικές ανάγκες της χώρας μας για ένα ενιαίο Εθνικό Μητρώο Νεοπλασιών.

2.3 Εθνικό δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία

Η κάλυψη των αναγκών των ασθενών για πρόσβαση στις νέες καινοτόμες θεραπείες και ιδιαίτερα την εξατομικευμένη υγειονομική περίθαλψη και φροντίδα, αποτελούν προτεραιότητα για την ΕΛΛΟΚ. Η δημιουργία του Εθνικού Δικτύου Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία, που αφορά στην έρευνα και εξειδικευμένες διαγνωστικές υπηρεσίες για εφαρμογή στοχευμένων θεραπευτικών σχημάτων σηματοδοτεί το πέρασμα της αντιμετώπισης του καρκίνου στην νέα εποχή. Η παρουσία της ΕΛΛΟΚ και η ανάπτυξη περαιτέρω συνεργασίας με συμμετοχή σε προτάσεις χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ερευνητικών προγραμμάτων, δίνει τη δυνατότητα στη χώρα μας να αποκτήσει μία σύγχρονη ποιοτική οπτική, σε αρμονία με τις διεθνείς εξελίξεις στην προσπάθεια για τον έλεγχο του καρκίνου. Το Εθνικό Δίκτυο ειδικότερα, προβλέπει τη δημιουργία εξειδικευμένων μονάδων γονιδιακής και μοριακής ανάλυσης, διαπιστευμένων βιοτραπεζών, και την διαμόρφωση ειδικής υπολογιστικής πλατφόρμας συλλογής και επεξεργασίας μεγάλων βιοϊατρικών δεδομένων (bigdata). Ο στόχος είναι η δημιουργία μιας εθνικής βάσης δεδομένων στην οποία θα έχουν πρόσβαση όλοι οι συνεργαζόμενοι ερευνητικοί φορείς. Με χρηματοδότηση 5,4 εκ. € και διετή διάρκεια υλοποίησης, το Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία ξεκινάει την λειτουργία του με τέσσερις Μονάδες Ιατρικής Ακριβείας (ΜΙΑ) - δύο στην Αθήνα, μία στην Θεσσαλονίκη και μία στην Κρήτη. Η δράση του Δικτύου επεκτείνεται σε όλη την Ελλάδα με την συνεργασία ογκολογικών κλινικών από όλη την χώρα.

2.4 Διακομματική Επιτροπή της Βουλής για τη χάραξη μακροπρόθεσμης Εθνικής Στρατηγικής για το Φάρμακο

Τις προτάσεις μας στη **Διακομματική Επιτροπή της Βουλής για τη χάραξη μακροπρόθεσμης Εθνικής Στρατηγικής για το Φάρμακο** καταθέσαμε τον Νοέμβριο του 2018 με τις οποίες παρουσιάζουμε την οπτική της ΕΛΛΟΚ σχετικά με τις πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν και τις δράσεις στις οποίες θα πρέπει να προβεί η πολιτεία προκειμένου να βελτιωθεί η σημερινή κατάσταση, σχετικά με την έγκαιρη πρόσβαση των ασθενών στις κατάλληλες θεραπείες και παράλληλα να διασφαλισθεί η δυνατότητα να ανταποκρίνεται το εθνικό σύστημα υγείας της χώρας μας στις προκλήσεις της νέας εποχής, που χαρακτηρίζεται από την εξατομικευμένη ιατρική και τις σύγχρονες επιστημονικές

προσεγγίσεις της έρευνας. Πρόκειται για ένα κείμενο θέσεων, για την διαμόρφωση της κατάλληλης πολιτικής, με την με την οποία επιχειρείται μία ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση του καρκίνου ως απαραίτητη προϋπόθεση για την χάραξη μακροπρόθεσμης εθνικής στρατηγικής για το φάρμακο στη χώρα μας.

2.5 Νέα Υπουργική Απόφαση για την έγκριση της γενετικής εξέτασης Oncotype DX – BRACA1 & BRACA2

Ένα χρόνο μετά την κατάργηση της Υπουργικής Απόφασης με την οποία καλυπτόταν η δαπάνη για διενέργεια της γενετικής διαγνωστικής εξέτασης ONCOTYPE – DX, η οποία ελήφθη προκειμένου να εφαρμοστεί σχετική απόφαση δικαστηρίου, οι συνεχείς παρεμβάσεις της ΕΛΛΟΚ, οδήγησαν την Ηγεσία του Υπουργείου Υγείας στην έκδοση νέας Υ.Α. με την οποία εγκρίνεται και πάλι η κάλυψη της συγκεκριμένης δαπάνης, χωρίς ηλικιακό όριο και με σαφώς καλύτερη τιμή, θέτοντας ωστόσο προϋποθέσεις οι οποίες εικάζουμε ότι θα δημιουργήσουν νέα προβλήματα στο μέλλον. Παράλληλα ανακοινώθηκε η κάλυψη της αποζημίωσης για τη διενέργεια των εξετάσεων BRACA1 & BRACA2, που αποτελούσε πάγιο αίτημα των ογκολογικών ασθενών, όμως κι εδώ δεν έχει γίνει η αναμενόμενη πρόοδος στο θέμα της εφαρμογής από τον ΕΟΠΥΥ, γεγονός που δυστυχώς αδικεί την καλή πρόθεση και την ανταπόκριση της Πολιτικής Ηγεσίας του Υ.Υ.

2.6 Πιλοτικές Μητροπολιτικές δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Η ΕΛΛΟΚ από την πρώτη στιγμή της παρουσίασης του νέου συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επεσήμανε και κατέστησε σαφή τα κενά και την παντελή απουσία πρόνοιας και φροντίδας για τους ογκολογικούς ασθενείς. Το Υπουργείο Υγείας προσπάθησε να τροποποιήσει αρκετά από τα αρχικώς σχεδιασθέντα βήματα, ώστε να αποκαταστήσει κάποιες ανισορροπίες οι οποίες πολύ σύντομα έκαναν εμφανή την ύπαρξή τους. Παράλληλα κατέστη σαφές ότι η εμπειρία των μελών μας και το έργο που έχουν μέχρι σήμερα επιτελέσει κυρίως στους τομείς της πρόληψης και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, πρέπει να αξιοποιηθεί. Στην πιλοτική δημιουργία Μητροπολιτικών δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, που ξεκίνησε από τα Ιωάννινα, μετά από επικοινωνία με την ΕΛΛΟΚ, επιλέχθηκε να συμμετάσχει επίσημα ως εκπρόσωπος των ασθενών και της κοινωνίας των πολιτών γενικότερα, ο Σύλλογος Ασθενών με Νεοπλασία από την περιοχή της Ηπείρου και μέλος τη; ΕΛΛΟΚ, ενώ το ίδιο μοντέλο θα ακολουθηθεί και για άλλες περιοχές της χώρας μας.

2.7 Πρόγραμμα ΗΠΙΟΝΗ

Η δημογραφική γήρανση καθώς και η αύξηση της συχνότητας της εμφάνισης του καρκίνου μέχρι το έτος 2030, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΠΟΥ, δημιουργούν την ανάγκη για προγράμματα όπως η ΗΠΙΟΝΗ, δεδομένης της τάσης δημογραφικής γήρανσης στην Ευρώπη. Οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών αποτελούν το 19,2% του συνολικού πληθυσμού της Ευρώπης, ενώ στην Ελλάδα το 21,3%, ο δε αριθμός άνω των 80 ετών αυξάνεται ταχύτατα.

Η γήρανση του πληθυσμού έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση των νόσων φθοράς και του καρκίνου. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 50% των καρκίνων διαγιγνώσκονται σε ηλικιωμένα άτομα, μεταξύ 65-74 ετών και αποτελούν την πρώτη αιτία θανάτου σε αυτή την ηλικιακή ομάδα, ενώ άνω σε άτομα άνω των 75 ετών τη δεύτερη. Η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου, συμμετείχε επίσημα ως εταίρος του Υπουργείου Υγείας, στο Πρόγραμμα ΗΠΙΟΝΗ, το οποίο για τη φετινή χρονιά είχε ως θέμα την **πρόληψη των καρκίνων του πεπτικού συστήματος των ηλικιωμένων ατόμων** (παχέος εντέρου, στομάχου, παγκρέατος), με δράσεις που αναπτύχθηκαν σε όλη την επικράτεια από τα μέλη της, κατά τους μήνες Νοέμβριο & Δεκέμβριο. Μπορείτε να δείτε τις δράσεις μας, [εδώ](#)

2.8 Συναντήσεις με τις Ηγεσίες των πολιτικών κομμάτων

Πάγια θέση της ΕΛΛΟΚ είναι ότι η αντιμετώπιση του καρκίνου πρέπει να αποτελεί θέμα εθνικής στρατηγικής, δεδομένου ότι δεν πρόκειται για μία κοινή ασθένεια αλλά για μία κοινωνική νόσο η

οποία επηρεάζει καταλυτικά την κοινωνία και το ανθρώπινο κύτταρο. Στο πλαίσιο αυτό ήδη από τις αρχές του 2018, πραγματοποιήθηκε σειρά συναντήσεων με τις πολιτικές ηγεσίες των κομμάτων της βουλής, στις οποίες επιδόθηκαν υπομνήματα με τις θέσεις μας σχετικά με τις πολιτικές που πρέπει να εφαρμοσθούν για τον έλεγχο του καρκίνου στη χώρα μας, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με καρκίνο και οι οικογένειές τους, καθώς και προτάσεις για μελλοντική συνεργασία, όπου και όποτε αυτό θα είναι εφικτό. Ήδη καθίσταται εμφανές ότι αρκετές από τις θέσεις αυτές έχουν ενσωματωθεί στα προγράμματα των πολιτικών κομμάτων, γεγονός ιδιαίτερα ελπιδοφόρο για το μέλλον.

2.9 Ανάπτυξη νέων συνεργασιών με την Επιστημονική Κοινότητα

Η διεπιστημονική προσέγγιση είναι γνωστό ότι αποτελεί ζήτημα κομβικής σημασίας στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του καρκίνου. Η ΕΛΛΟΚ από την πρώτη μέρα της πορείας της έχει θέσει ως μέλημα την ανάπτυξη ειδικών και παραγωγικών συνεργασιών με τις επιστημονικές Ιατρικές Εταιρείες στο χώρο της ογκολογίας, προκειμένου να συμβάλει στην προώθηση και υλοποίηση κοινών δράσεων και συγκερασμό διαφορετικών οπτικών, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση της δια-λειτουργικότητας στην ογκολογική προσέγγιση. Ήδη από τις αρχές του 2018 και συγκεκριμένα στο 2^ο Ετήσιο Συνέδριό της, υπογράφηκε το 1^ο Σύμφωνο Συνεργασίας με την Εταιρεία Ογκολόγων Παθολόγων (ΕΟΠΕ) και την Ελληνική Εταιρεία Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας (ΕΕΑΟ), για να ακολουθήσει την αμέσως επόμενη χρονιά, επέκταση των συνεργασιών με την υπογραφή του 2^{ου} Συμφώνου Συνεργασίας με την Ελληνική Εταιρεία Χειρουργικής Ογκολογίας (ΕΕΧΟ), ενώ παράλληλα νέες συνεργασίες πρόκειται να επισημοποιηθούν στο κοντινό μέλλον.

2.10 Ανάπτυξη Συνεργασίας με το Σύλλογο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών «ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ»

Μία από τις περισσότερο δυναμικές πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται στη χώρα μας τα τελευταία 5 χρόνια είναι η δημιουργία του Συλλόγου Εθελοντών δοτών μυελού των Οστών, «ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ», με την οποία επιχειρείται η διεύρυνση της δεξαμενής εθελοντών δοτών Μυελού των Οστών στη χώρα μας. Η ΕΛΛΟΚ, πιστεύει στην αναγκαιότητα αυτή και μαζί με τα μέλη της από την πρώτη στιγμή υποστήριξε το έργο του Συλλόγου Όραμα Ελπίδας, αναδεικνύοντας τη δράση και το ρόλο του, στη Ημερίδα για τον Αιματολογικό Καρκίνο που πραγματοποίησε τον Ιούνιο του 2018 στη Θεσσαλονίκη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τα μέλη μας να αγκαλιάσουν ακόμη περισσότερο το έργο του Οράματος Ελπίδας, να αναπτύξουν δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στις τοπικές κοινωνίες, γεγονός που συνεχίζεται με αυξητικές τάσεις. Η υπογραφή Συμφώνου Συνεργασίας, ήταν απλά θέμα χρόνου και έγινε με ιδιαίτερη λαμπρότητα τον περασμένο Μάρτιο.

2.11 Διεθνής Πρωτοβουλία All.Can

Η All.Can είναι μία από τις πλέον δυναμικές διεθνείς πρωτοβουλίες που αναπτύσσεται τα τελευταία δύο χρόνια. Πρόκειται για μία πλατφόρμα διαλόγου, με την οποία επιχειρείται η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων στο χώρο της ογκολογίας, εκπροσώπων ασθενών, επιστημονικών εταιριών, ιδιωτικού τομέα, ακαδημαϊκών με στόχο την ανάληψη δράσης για τη μείωση της αναποτελεσματικότητας και την βελτίωση των εκβάσεων για τους ασθενείς, μέσα από την βελτίωση της αποδοτικότητας των υφιστάμενων πόρων. Σημαντική παράμετρος στο εγχείρημα αυτό αποτελούν τα θέματα που έχουν ως προτεραιότητα οι ίδιοι οι ασθενείς, όπως προκύπτει από τη σχετική έρευνα που πραγματοποιήθηκε παράλληλα σε όλες τις χώρες μέλη που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία All.Can. Η χώρα μας αποτελεί το νεότερο μέλος της Διεθνούς Πρωτοβουλίας, της οποίας την ανάπτυξη έχει αναλάβει η ΕΛΛΟΚ, ξεκινώντας ήδη από, τον Δεκέμβριο του 2018 με την υλοποίηση της έρευνας που στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία. Στη συνέχεια οργανώθηκαν συναντήσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς και αποφασίστηκε η σύσταση της Ελληνικής

Πλατφόρμας All.Can, ως το πρώτο βήμα σε μία μεγάλη και πολλά υποσχόμενη συνεργασία που μόλις ξεκίνησε για πρώτη φορά στη χώρα μας.

3. Στόχοι της ΕΛΛ.Ο.Κ. για το 2019 - 2020

Τα προηγούμενα δύο έτη σημαντικό μέρος της δράσης της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου αφορούσε την εγκαθίδρυση, την οργανωτική λειτουργία, την επικοινωνία, τις συνεργασίες, την εκπαίδευση και την καθιέρωση του νέου Οργάνου ως του επίσημου εκπροσώπου των ασθενών με καρκίνο, στις σχέσεις του με την πολιτεία και τους επιστημονικούς και λοιπούς φορείς της ογκολογικής κοινότητας. Παράλληλα η διεύρυνση αποτέλεσε έναν ακόμη στόχο δράσης που στέφθηκε με επιτυχία καθώς ο αριθμός των μελών μας στα δύο αυτά έτη υπερδιπλασιάστηκε, από τα 17 αρχικά ιδρυτικά στα 36 μέλη σήμερα.

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε την περασμένη χρονιά ήταν πολλές και είναι γεγονός ότι αρκετές από αυτές είναι ακόμη μπροστά μας. Μοναδικός τρόπος να ανταπεξέλθουμε και να αντιμετωπίσουμε τις συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί, αποτελεί η ανάπτυξη στενής συνεργασίας με όλους τους εταίρους στο χώρο της Ογκολογικής περίθαλψης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύνθεση απόψεων και διαφορετικών οπτικών που θα παράγει προτάσεις και λύσεις σε καίρια θέματα.

Οι εξελίξεις που υπήρξαν την προηγούμενη χρονιά στο χώρο της ογκολογίας διαμορφώνουν εν πολλοίς το τοπίο στο οποίο θα κληθούμε να κινηθούμε το επόμενο διάστημα. Σε συνδυασμό με τις πολιτικές εξελίξεις που δημιουργούν νέες ισορροπίες και νέα δεδομένα στο εγχώριο πολιτικό στερέωμα, διαφαίνεται ότι ένα αρκετά μεγάλο διάστημα θα χρειαστεί για την προσαρμογή στην νέα πραγματικότητα και τις προτεραιότητες που θα προκύψουν, από τη νέα ηγεσία. Η ΕΛΛΟΚ ήδη από πέρσι είχε προνοήσει να αναπτύξει σχέσεις με όλα τα πολιτικά κόμματα και να κάνει γνωστές τις θέσεις της, γεγονός το οποίο πιστεύουμε ότι θα λειτουργήσει θετικά στη συνέχεια.

Μεταξύ των κύριων στόχων της ΕΛΛΟΚ για το 2019 – 2020, συμπεριλαμβάνονται, η ανάπτυξη συνεργασιών με τους εταίρους στην ογκολογία, νέες δράσεις κατάρτισης και ενδυνάμωσης των μελών μας, η συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών υγείας για τον καρκίνο και εφαρμογή των ήδη ψηφισθέντων, η βελτίωση της οργανωτικής και λειτουργικής ανάπτυξης της ΕΛΛΟΚ και η εξασφάλιση της βιωσιμότητάς της, η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η ενημέρωση του πληθυσμού για την πρόληψη και άλλα θέματα σχετικά με τον καρκίνο, οι άτυποι φροντιστές και ο ρόλος τους στην αλυσίδα της ογκολογικής περίθαλψης, η επανένταξη στην κοινωνία και την εργασία, και η ανάπτυξη διεθνούς δράσης με τη συμμετοχή σε διεθνείς εκστρατείες και συνεργασίες με Οργανώσεις ασθενών με καρκίνο σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

3.1 Ανάπτυξη Συνεργασιών

Ήδη από το πρόσφατο παρελθόν, η ΕΛΛΟΚ έχει συνάψει σύμφωνα συνεργασίας με τρεις Επιστημονικές Ιατρικές Εταιρείες, (ΕΟΠΕ, ΕΕΑΟ, ΕΕΧΟ) με Τράπεζα εθελοντών δωτών μυελού των οστών (ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ) και στα σχέδιά μας είναι να επισημοποιηθούν και το επόμενο διάστημα συνεργασίες και με άλλους φορείς. Παράλληλα δια μέσου της ανάπτυξης της Ελληνικής Πλατφόρμας All.Can, προσβλέπουμε στην ακόμη ποιοτικότερη ανάπτυξη συνεργασιών, με στοχευμένες δράσεις και πραγματοποίηση μελετών που θα αναδείξουν, τα προβλήματα που συναντούν οι ασθενείς, τόσο κατά τη διάρκεια της αντιμετώπισης της νόσου όσο και μετά, αλλά και τις προτάσεις με τις οποίες θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε την υφιστάμενη κατάσταση. Σε αυτή την προσπάθεια προσδοκούμε να έχουμε και τη συνεργασία της επίσημης πολιτείας και των εκπροσώπων της.

3.2 Ενδυνάμωση & κατάρτιση των Μελών

Η ενδυνάμωση, κατάρτιση και υποστήριξη των μελών είναι θέμα υψηλής προτεραιότητας για την ΕΛΛΟΚ. Η μεγάλη αύξηση της δυναμικότητας, με τη συμμετοχή νέων μελών από την μία μεριά, σε συνδυασμό με την ενεργό υιοθέτηση, υποστήριξη και διάχυση σε τοπικό επίπεδο των δράσεων που αναπτύχθηκαν το προηγούμενο διάστημα από την ΕΛΛΟΚ, ανέδειξαν ότι πραγματικά υπήρχε ανάγκη αλλά και δίψα για νέες οπτικές και νέες προσεγγίσεις σε μία σειρά από θέματα που ενδιαφέρουν τους ασθενείς με καρκίνο και τις οικογένειές τους.

Για το Β' εξάμηνο 2019 και το 2020, προγραμματίζονται οριζόντιες ποιοτικές δράσεις σε νέους τομείς, με έμφαση στην επιβίωση, την αποκατάσταση και την επανένταξη στην εργασία και το κοινωνικό σύνολο, οι οποίες θα οδηγήσουν παράλληλα και στην ανάπτυξη νέων συνεργασιών και θα βελτιώσουν την εξωστρέφεια, με στόχο την ευρύτερη αποδοχή από την κοινωνία των ασθενών και των επιβιωσάντων από τον καρκίνο και τη μείωση του στίγματος.

Ταυτόχρονα, θα υπάρξει συνέχιση όλων εκείνων των δράσεων που έχουν ξεκινήσει τα προηγούμενα δύο χρόνια, ώστε να δοθεί η δυνατότητα και στα νέα μέλη να συμμετάσχουν αλλά και στα παλαιότερα να προχωρήσουν σε επόμενα βήματα αξιοποιώντας την ήδη υπάρχουσα γνώση και εμπειρία.

3.2 Συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών για τον καρκίνο

Το 2018 υπήρξε ένα έτος κατά το οποίο υπήρξε πρόοδος σε θέματα που αφορούν την ογκολογική περίθαλψη, τα οποία επί σειρά ετών δεν είχαν τύχει της προσοχής της πολιτείας. Ζητήματα όπως το Εθνικό Ινστιτούτο Νεοπλασιών, τα μητρώα νεοπλασιών, το Εθνικό δίκτυο ιατρικής ακριβείας στην ογκολογία, με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των ασθενών, αποτέλεσαν καθοριστικής σημασίας ζητήματα που ήρθαν στο προσκήνιο, δείχνοντας ότι υπήρχαν σοβαρά ελλείμματα στρατηγικής στη διαχείριση του καρκίνου στη χώρα μας.

Από την άλλη μεριά, οι ασθενείς συνέχισαν να ταλαιπωρούνται από τις καθημερινές ανεπάρκειες του συστήματος υγείας, με τις ελλείψεις σε φάρμακα να κάνουν και πάλι την εμφάνισή τους, έστω και σε μικρότερη κλίμακα, την ταλαιπωρία στα φαρμακεία του ΕΟΠΠΥ να συνεχίζεται, το νέο σύστημα ηλεκτρονικής προέγκρισης να αποτελεί ως επιπλέον φραγή δημιουργώντας καθυστερήσεις και τον τομέα της ακτινοθεραπείας να μην αποδίδει τα προσδοκώμενα, παρόλη την μεγάλη ανάσα που δόθηκε από την δωρεά του Ιδρύματος Σ. Νιάρχος.

Είναι λοιπόν ξεκάθαρο ότι για το επόμενο διάστημα υπάρχουν πολλές προκλήσεις και πολλά μέτωπα ανοιχτά. Μετά το σχεδιασμό και την νομοθετική ρύθμιση της προηγούμενης χρονιάς, περνάμε στη φάση υλοποίησης και εφαρμογής η οποία έχει αποδείξει στο πέρασμα των χρόνων, ότι είναι η αχίλλειος πτέρνα πολλών μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών στη χώρα μας. Σε συνδυασμό με τις πολιτικές εξελίξεις, οδηγούμαστε σε μία νέα περίοδο αβεβαιότητας καθώς ο κίνδυνος της ασυνέχειας είναι υπαρκτός και σε κάθε περίπτωση θα απαιτηθεί ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα προσαρμογής και πολλές αλλαγές προσώπων σε θέσεις ευθύνης.

Ωστόσο η ΕΛΛΟΚ, ήδη επικοινωνήσει το πρόγραμμα δράσης και τα θέματα που αφορούν τους ασθενείς με καρκίνο με όλες τις πολιτικές δυνάμεις, ώστε να αποφευχθεί κατά το δυνατό η όποια καθυστέρηση και παράλληλα να γίνουν γνωστές οι θέσεις της.

Στην ίδια λογική, η ΕΛΛΟΚ θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να παρεμβαίνει σε θέματα πολιτικών για τον καρκίνο και την υγεία που έχουν σχέση με:

- Τη δημιουργία Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τον Καρκίνο
- Τη δημιουργία Εθνικού Μητρώου Νεοπλασιών

- Τις ανισότητες πρόσβασης στην ογκολογική περίθαλψη
- Τη δημιουργία Εθνικών Κέντρων αναφοράς για τους σπάνιους καρκίνους
- Την ανάδειξη της αξίας της καινοτομίας στην ογκολογία
- Τη συμμετοχή και ανάπτυξη του Εθνικού Δικτύου Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία που όμως νομοθετικά δεν έχει ρυθμιστεί η δημιουργία του.
- Την εκπροσώπηση των ασθενών σε επιτροπές και φορείς διαμόρφωσης πολιτικών για τον καρκίνο και την υγεία
- Την εγκαθίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών
- Την κατάρτιση μελετών και την λήψη μέτρων για την επιβίωση από τον καρκίνο και την επανένταξη στην εργασία και την κοινωνία
- Την ανάπτυξη Ασθενο-κεντρικής βιο-ιατρικής έρευνας για τον καρκίνο
- Την αναγνώριση του ρόλου και την υποστήριξη των άτυπων περιθαλπόντων ασθενών με καρκίνο
- Την δημιουργία δημόσιων δομών ανακουφιστικής φροντίδας ασθενών με καρκίνο
- Την διαμόρφωση ειδικού πλαισίου για τον καρκίνο της παιδικής ηλικίας (υποστήριξη των οικογενειών τους, δημιουργία πλαισίου υποστήριξης και στην περιφέρεια)
- Την ανάδειξη του θέματος των κλινικών μελετών ως στρατηγικής σημασίας για την ογκολογική περίθαλψη στη χώρα μας
- Την βέλτιστη αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων του συστήματος υγείας
- Την αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών ογκολογικής περίθαλψης και τις αναγκαίες παρεμβάσεις ενίσχυσης και βελτίωσης
- Την κάλυψη των αναγκών των ογκολογικών ασθενών στην περιφέρεια (ενίσχυση της λειτουργικής ικανότητας των δομών, δημιουργία νέων όπου υπάρχει ανάγκη)
- Την ψηφιακή πολιτική για την υγεία

3.4 Λειτουργική και οργανωτική υποστήριξη - βιωσιμότητα

Η ΕΛΛΟΚ μεγαλώνει διαρκώς και ο ρόλος της με το πέρασμα του χρόνου γίνεται πλέον ευδιάκριτος σε όλους. Παράλληλα μεγαλώνουν και οι υποχρεώσεις αλλά και οι ανάγκες παραγωγής μεγαλύτερου έργου καθώς νέοι ορίζοντες ανοίγουν και οι συνεργασίες διευρύνονται. Είναι λοιπόν αδήριτη ανάγκη να υπάρξει οργανωτικός και λειτουργικός μετασχηματισμός προκειμένου να αντιμετωπιστούν με επιτυχία οι νέες προκλήσεις. Ταυτόχρονα, μείζον θέμα αποτελεί και η διασφάλιση της βιωσιμότητας, καθώς μόνο έτσι θα μπορέσουν να επιτευχθούν αποτελέσματα με διαχρονική αξία για τους ασθενείς με καρκίνο.

Η επιλογή της κατάλληλης στελεχιακής ενίσχυσης, σε συνδυασμό με την περαιτέρω διεύρυνση της δυναμικότητας και την ανάπτυξη νέων καινοτόμων δράσεων, αποτελούν τους πυλώνες της στρατηγικής που θα στηρίξει την προσπάθεια αυτή, σε συνδυασμό με την ενεργή διεθνή παρουσία και την αξιοποίηση των νέων στελεχών των μελών μας.

3.5 Συμμετοχή σε Ερευνητικά προγράμματα

Μία από τις βασικές επιδιώξεις της ΕΛΛΟΚ αποτελεί η συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα με την ανάπτυξη συνεργασιών που θα υποστηρίξουν και θα διασφαλίσουν τους όρους μίας ασθενο-κεντρικής βιο-ιατρικής έρευνας για τον καρκίνο. Καθώς η Ευρωπαϊκός προσανατολισμός έχει ήδη οριοθετηθεί, θέτοντας την “Αποστολή για τον Καρκίνο” (Cancer Mission) ως μία από τις κεντρικές πολιτικές πρωτοβουλίες της Ε.Ε. που θα υποστηριχθούν από το 2020, από το πρόγραμμα υγείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στην οποία συμμετέχουν ενεργά οι ασθενείς μέσω της ECPC.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΛΛΟΚ :

- ❖ Υποστηρίζει τη συμμετοχή των ασθενών ως συν-ερευνητών και την ανάγκη για προγράμματα έρευνας που εστιάζουν στις προτεραιότητες των ασθενών
- ❖ Συμμετέχει ενεργά στην ECPC και υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις στον τομέα της βιοιατρικής έρευνας για τον καρκίνο.
- ❖ Επιδιώκει την ένταξη των κατάλληλων δεικτών Ποιότητας Ζωής (QoL) στα ερευνητικά προγράμματα
- ❖ Υποστηρίζει τη δημιουργία ολοκληρωμένων ογκολογικών κέντρων (Comprehensive Cancer Center)

Ήδη έχει προσκληθεί να συμμετάσχει ως εταίρος σ' ένα πρόγραμμα Marie Curie, σ' ένα πρόγραμμα Cost, σε μια πρόταση ERA per Med, και σε τέσσερις (4) προτάσεις ΕΣΠΑ.

Στο Σχέδιο Δράσης της ΕΛΛΟΚ συμπεριλαμβάνεται η συμμετοχή της σε ασθενοκεντρικά προγράμματα έρευνας στο πλαίσιο της H2020, του IMI, του 3^{ου} Healthprogram καθώς και σε προγράμματα ΕΣΠΑ συνεργαζόμενη με αξιόπιστους φορείς (Πανεπιστήμια, Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Ινστιτούτα). Επιπλέον και δεδομένου ότι ο Ευρωπαϊκός προσανατολισμός για το μέλλον θέτει την Αποστολή για τον Καρκίνο (Cancer Mission) ως μία από τις κεντρικές πολιτικές πρωτοβουλίες στην υγεία που θα υποστηριχθούν από το 2021, εξετάζει από τώρα τις δυνατότητες συμμετοχής σε σχετικά προγράμματα.

4. Διοργάνωση Συνεδρίων & Ενημερωτικών Ημερίδων

4.1 2019

1. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 : Διοργάνωση Επιστημονικής Ημερίδας για τον καρκίνο του Πνεύμονα

Ήδη από τον Ιούνιο του 2019, η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου, έχει χορηγήσει την αιγίδα της σε δύο εκστρατείες ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του πνεύμονα που πραγματοποιούνται από τον ιδιωτικό τομέα. Σε συνέχεια αυτών, προγραμματίζει την ενεργό συμμετοχή των μελών της στις δράσεις αυτές προκειμένου να προχωρήσει στη διάχυση της γνώσης και να πλησιάσει το ευρύ κοινό.

Στην Επιστημονική Ημερίδα που προγραμματίζεται για τις 29-30 Νοεμβρίου 2019, η ΕΛΛΟΚ θέλει να αναδείξει την αξία της πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου του πνεύμονα, τους επιβαρυντικούς περιβαλλοντικούς και παράγοντες που συντελούν στην ανάπτυξη της νόσου, να αναδείξει τις προσδοκίες για τη βελτίωση των εκβάσεων για τους ασθενείς από τις νέες θεραπευτικές επιλογές και να παρουσιάσει τις κοινωνικές και εργασιακές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με καρκίνο του πνεύμονα καθώς και τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οικογένειές τους.

2. ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 : Διοργάνωση Ημερίδων για τη διάχυση της Διεθνούς Δράσης All.Can στο Ηράκλειο Κρήτης και τα Ιωάννινα

Μεταξύ των στόχων της Ελληνικής Πλατφόρμας All.Can, σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης, είναι η ενημέρωση του συνόλου της επιστημονικής ογκολογικής κοινότητας σχετικά με τους στόχους και τον τρόπο ανάπτυξης των εργασιών της. Επιπλέον είναι επιθυμητή, αλλά και αναγκαία, η διεύρυνση των εταίρων, προκειμένου να υποστηριχθεί αποτελεσματικά το έργο της. Η διαδικασία αυτή ξεκινάει με την πραγματοποίηση δύο ενημερωτικών ημερίδων σε δύο πόλεις της περιφέρειας Ηράκλειο Κρήτης και Ιωάννινα εντός του φθινοπώρου καθώς επίσης και στην Τρίπολη θα συμμετάσχουμε με ειδική ενότητα στο συνέδριο των νοσηλευτών.

4.2 2020

1. ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019 : 4^ο ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΕΛΕΧΩΝ & ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Ο Φεβρουάριος είναι ιδιαίτερος μήνας για τους ασθενείς με καρκίνο καθώς στις 4 Φεβρουαρίου εορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου. Η ΕΛΛΟΚ κάθε χρόνο αυτό το διάστημα πραγματοποιεί το Ετήσιο Συνέδριο των Στελεχών της επιθυμώντας με τον τρόπο αυτό να αναδείξει και να διαδώσει το μήνυμα της παγκόσμιας κοινότητας για τον έλεγχο του καρκίνου και ταυτόχρονα να παρέχει ενημέρωση και εκπαίδευση στα μέλη της, μέσα από την παρουσίαση των σύγχρονων εξελίξεων σχετικά με την αντιμετώπιση του καρκίνου. Παράλληλα βούλησή μας είναι το Συνέδριο αυτό, να αποτελέσει ένα ανοικτό φόρουμ προαγωγής διαλόγου, με στόχο την διαμόρφωση και εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών υγείας για την τρέχουσα χρονιά και να αναδείξει τους προβληματισμούς και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει το σύστημα ογκολογικής περίθαλψης στη χώρα μας.

2. Μάρτιος – Οκτώβριος 2020 : Διοργάνωση 3 Ημερίδων για τη διάχυση της Διεθνούς Δράσης All.Can στην Πάτρα, τη Λάρισα και την Αλεξανδρούπολη

Σε συνέχεια της διοργάνωσης Ημερίδων ενημέρωσης και διάχυσης της Διεθνούς Πρωτοβουλίας All.Can, που ξεκίνησαν το 2019, θα διοργανωθούν και το 2020 τρεις επιπλέον εκδηλώσεις στις πόλεις Πάτρα - Μάρτιος, Λάρισα - Ιούλιος και Αλεξανδρούπολη - Οκτώβριος, όπου θα γίνεται και η επικαιροποίηση της δράσης και καταγραφή των υφιστάμενων αποτελεσμάτων.

3. Μάιος 2020 : Επιστημονική Διημερίδα για τον Ουρογεννητικό Καρκίνο(Καρκίνος Ουροδόχου Κύστης, Νεφρών & προστάτη)

Από το 2017 ήδη η ΕΛΛΟΚ έχει ξεκινήσει τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τον Ουρογεννητικό Καρκίνο, με την πραγματοποίησης της 1^{ης} Επιστημονικής Διημερίδας στην Αθήνα. Στη συνέχεια οργανώθηκαν δράσεις διάχυσης με την συμμετοχή και των μελών μας σε τοπικό επίπεδο, τόσο το 2018 όσο και το 2019, οπότε και υπήρξε συμμετοχή 17 Συλλόγων σε διάφορες περιοχές της χώρας, στην εκστρατεία για τον καρκίνο της Ουροδόχου Κύστης. Η δράση αυτή θα συνεχιστεί και την επόμενη χρονιά με την πραγματοποίηση της διημερίδας στις αρχές του Μαΐου του 2020, οπότε θα αναδείξουμε περισσότερους τύπους ουρογεννητικού καρκίνου.

4. Ιούνιος 2020 : Επιστημονική διημερίδα για τους καρκίνους του Δέρματος

Η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου έχει σκοπό να επιχειρήσει μία διαφορετική – ολιστική προσέγγιση για τους καρκίνους του δέρματος. Τα τελευταία δύο χρόνια η ΕΛΛΟΚ συμμετέχει σε εκστρατεία ενημέρωσης για το μελάνωμα και υποστηρίζει τις δράσεις που αναπτύσσουν τα μέλη της. Ωστόσο στόχος μας είναι να αναδείξουμε και τους άλλους τύπους καρκίνου του δέρματος, ορισμένοι από τους οποίους είναι σπάνιοι και να δώσουμε την ευκαιρία στα στελέχη των Μελών μας να ενημερωθούν και να προχωρήσουν σε διάχυση της γνώσης στις τοπικές κοινωνίες. Επιπλέον θέλουμε να αναδείξουμε τις νέες θεραπευτικές προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση αυτών των καρκίνων και να παρουσιάσουμε τις προκλήσεις που συναντούν οι ασθενείς στην καθημερινότητά τους.

5. Σεπτέμβριος 2020 : Επιστημονική Διημερίδα για τον Αιματολογικό Καρκίνο

Τον Ιούνιο του 2018 η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου πραγματοποίησε την 1^η Επιστημονική Ημερίδα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για τους Αιματολογικούς καρκίνους στη Θεσσαλονίκη. Έκτοτε τα μέλη μας έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και ανέπτυξαν δράσεις και ενημερωτικές ημερίδες για τους Αιματολογικούς καρκίνους. Παράλληλα η συνεργασία με το Σύλλογο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών, που ξεκίνησε με την παρουσίαση του έργου του στην Ημερίδα μας στη Θεσσαλονίκη, επισημοποιήθηκε με την υπογραφή Συμφώνου Συνεργασίας το Μάρτιο του 2019, έχοντας ως επακόλουθο μία σειρά ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σε όλη τη χώρα. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις με τις νέες θεραπευτικές προσεγγίσεις και τη δημιουργία του Εθνικού Δικτύου Ιατρικής Ακριβείας στην Ογκολογία με αιχμή του δόρατος τις αιματολογικές κακοήθειες, έχουν διαμορφώσει ένα νέο περιβάλλον που εξελίσσεται ταχύτατα και δημιουργεί πολλές προσδοκίες και ενθουσιασμό. Η ΕΛΛΟΚ στη νέα εκδήλωση θα συνεχίσει το έργο που ξεκίνησε πέρσι, θα κάνει έναν απολογισμό των δράσεων και των αποτελεσμάτων που υπήρξαν όλο αυτό το διάστημα και θα παρουσιάσει τις νέες προκλήσεις και το νέο πεδίο δράσης που θα αναπτύξει το επόμενο διάστημα.

5. Ημερολόγιο βασικών δράσεων 2019 - 2020

5.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

1 Πολιτικές Υγείας

- ❖ Παρακολούθηση των ενεργειών του Υπουργείου Υγείας και παρεμβάσεις για τις πολιτικές για τον καρκίνο
- ❖ Παρακολούθηση των ενεργειών του Υπουργείου και σχετικές παρεμβάσεις σχετικά με την σύσταση Μητρώων Ασθενών και τη σύσταση και λειτουργία του πληθυσμιακού Εθνικού Μητρώου Νεοπλασιών
- ❖ Παρακολούθηση των ενεργειών σχετικά με την σύσταση του Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών
- ❖ Παρακολούθηση των θεμάτων που ανακύπτουν στη φροντίδα του καρκίνου σε κάθε περιοχή της χώρας
- ❖ Καρκίνος και εργασία : Επανένταξη ασθενών και επιβιωσάντων στην εργασία.

2 Παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με τον Οργανισμό Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας (HTA)

3 Παρακολούθηση και συμμετοχή στις διαδικασίες σχετικά με την έγκριση της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των τεχνολογιών υγείας

4 Υποστήριξη των Θέσεων πολιτικής της ΕΛΛΟΚ για τον καρκίνο, που δημοσιοποιήθηκαν, εν όψει Εθνικών και Ευρωπαϊκών εκλογών - Μανιφέστο για τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές εκλογές

5 Μελέτη του νέου ΕΝΙΑΙΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ όσον αφορά στον καρκίνο

6 Σύνοψη διατάξεων σχετικά με την απασχόληση, τις παροχές ασθενείας και πρόνοιας, την αναγνώριση ποσοστού αναπηρίας σε ασθενείς με καρκίνο

7 Σχεδιασμός εκστρατείας ενημέρωσης για τους άτυπους φροντιστές με καρκίνο στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων. Προετοιμασία, σχεδιασμός και διεξαγωγή έρευνας για τους άτυπους φροντιστές ασθενών με καρκίνο

8 Σχεδιασμός στρατηγικού σχεδίου All. Can και δράσεων που θα συνοδεύσουν την ανάπτυξη της Ελληνικής Πλατφόρμας.

9 Η τεχνολογία στον καρκίνο : τεχνολογίες ψηφιακής κινητής τηλεφωνίας στον καρκίνο

5.2 Ημερολόγιο δράσεων Β εξάμηνο 2019

2019

Ιούλιος

- ❖ Ανασχεδιασμός website
- ❖ Επικαιροποίηση περιεχομένου ιστότοπου
- ❖ 2^η Αναθεώρηση και οριστικοποίηση προγράμματος δράσης Β' Εξαμήνου 2019 - 2020
- ❖ Σχεδιασμός διαδικασιών για τις εκλογές νέου ΔΣ-ΕΕ- πρόγραμμα ετήσιου συνεδρίου
- ❖ Μελέτη του νέου Ενιαίου Πίνακα Καθορισμού Ποσοστού Αναπηρίας όσον αφορά στον καρκίνο
- ❖ Σύνοψη διατάξεων σχετικά με την απασχόληση, τις παροχές ασθενείας και πρόνοιας, την αναγνώριση ποσοστού αναπηρίας σε ασθενείς με καρκίνο
- ❖ Σχεδιασμός συμμετοχής μας στην εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο κεφαλής & τραχήλου και συμμετοχή στην πανευρωπαϊκή καμπάνια
- ❖ Προγραμματισμός – Σχεδιασμός διημερίδας για τον καρκίνο του πνεύμονα
- ❖ Σχεδιασμός συμμετοχής στην Ευρωπαϊκή καμπάνια ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του προστάτη
- ❖ Σχεδιασμός για τους άτυπους φροντιστές ασθενών με καρκίνο
- ❖ Σχεδιασμός συμμετοχής στην Ευρωπαϊκή καμπάνια για την εξατομικευμένη ιατρική
- ❖ Εκστρατεία ενημέρωσης για τον καρκίνο του δέρματος
- ❖ Τρίτη (3^η) συνάντηση ΔΕ επιτροπής all.can
- ❖ Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων διεθνούς έρευνας all.can

Αύγουστος

- ❖ Συνάντηση διοικούσας επιτροπής All.Can – πρόγραμμα δράσης
- ❖ Σχεδιασμός/ οριστικοποίηση περιεχομένου 4^{ου} ετήσιου συνεδρίου ΕΛΛΟΚ
- ❖ Επαφές με ομιλητές 3^ο 10ημερο Αυγούστου
- ❖ Ενημέρωση μελών για τη συμμετοχή στην εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο κεφαλής & τραχήλου
- ❖ Ενημέρωση μελών για τη συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή καμπάνια ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του προστάτη

Σεπτέμβριος

- ❖ Συμμετοχή στην εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο κεφαλής & τραχήλου και συμμετοχή στην πανευρωπαϊκή καμπάνια – διάχυση της δράσης #makesensecampaign
- ❖ Έρευνα για τους φροντιστές στον καρκίνο 3μήνες
- ❖ Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή καμπάνια ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του προστάτη
- ❖ Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για NMSC και σύνδρομο Μέρκελ
- ❖ Συμμετοχή στο 11^ο Αντάμωμα Συλλόγων Ασθενών με Καρκίνο
- ❖ Οριστικοποίηση προγράμματος ετήσιου συνεδρίου

Οκτώβριος

- ❖ Έναρξη διαδικασιών για τις εκλογές
- ❖ Προετοιμασία για άτυπους φροντιστές

- ❖ Πραγματοποίηση 1^{ης} Ημερίδας ενημέρωσης της επιστημονικής κοινότητας για την Διεθνή πρωτοβουλία All.Can στην Περιφέρεια (Πιθανή πόλη Ιωάννινα)
- ❖ Συμμετοχή και εκπροσώπηση στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ογκολογίας ESMO
- ❖ Προετοιμασία διοργάνωσης διημερίδας για τον Καρκίνο του Πνεύμονα

Νοέμβριος

- ❖ Μήνας ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του παγκρέατος
- ❖ Σημασία του αλφαριθμητισμού υγείας στον καρκίνο
- ❖ Κατάρτιση απολογισμού δράσης 2019
- ❖ Μήνας ευαισθητοποίησης για την Εξατομικευμένη Ιατρική
- ❖ Επιστημονική Διημερίδα για τον καρκίνο του Πνεύμονα - Αθήνα

Δεκέμβριος

- ❖ Πραγματοποίηση 2^{ης} Ημερίδας ενημέρωσης της επιστημονικής κοινότητας για την Διεθνή πρωτοβουλία All.Can στην Περιφέρεια (Πιθανή πόλη Ηράκλειο Κρήτης)
- ❖ Έναρξη Πανελλήνιας έρευνας για τους άτυπους φροντιστές
- ❖ Έναρξη των διαδικασιών για τη Γενική Συνέλευση και το 4^ο Ετήσιο Συνέδριο Στελεχών της ΕΛΛΟΚ

5.3 Ημερολόγιο δράσεων 2020

2020

Ιανουάριος

- ❖ Προετοιμασία ετήσιου Συνεδρίου ΕΛΛΟΚ
- ❖ Παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με τον ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (HTA)
- ❖ 1^η Συνάντηση Διοικούσας Επιτροπής All.Can, απολογισμός έτους, σχεδιασμός και υλοποίηση των επόμενων βημάτων
- ❖ Παρακολούθηση και συμμετοχή στις διαδικασίες σχετικά με την έγκριση της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των τεχνολογιών υγείας

Φεβρουάριος

- ❖ 4^ο Ετήσιο Συνέδριο Στελεχών της ΕΛΛΟΚ και Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση
- ❖ Συμμετοχή στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου
- ❖ Συμμετοχή στην παγκόσμια ημέρα για τον καρκίνο της παιδικής ηλικίας
- ❖ Σχεδιασμός εκστρατείας ενημέρωσης για τους άτυπους φροντιστές ασθενών με καρκίνο στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων
- ❖ Σύνοψη διατάξεων σχετικά με την απασχόληση, τις παροχές ασθένειας και πρόνοιας, την αναγνώριση ποσοστού αναπηρίας σε ασθενείς με καρκίνο

Μάρτιος

- ❖ Προετοιμασία για την πραγματοποίηση Ημερίδας για τον καρκίνο του ουρογεννητικού συστήματος στις αρχές ΜΑΪΟΥ

- ❖ Πραγματοποίηση 3^{ης} Ημερίδας ενημέρωσης της επιστημονικής κοινότητας για την Διεθνή πρωτοβουλία All.Can στην Περιφέρεια (Πιθανή πόλη Πάτρα)
- ❖ Προετοιμασία για την πραγματοποίηση Ημερίδας για τους καρκίνους του Δέρματος τον Ιούνιο
- ❖ All.Can : Πρώτα στοιχεία και αξιολόγηση των μελετών που έχουν αναπτυχθεί και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των πιλοτικών εφαρμογών

Απρίλιος

- ❖ Προετοιμασία για την πραγματοποίηση Ημερίδας για τον καρκίνο του ουρογεννητικού Συστήματος
- ❖ Προετοιμασία για την πραγματοποίηση Ημερίδας για τους καρκίνους του Δέρματος
- ❖ Σχεδιασμός εκστρατείας ενημέρωσης για τον καρκίνο της Ουροδόχου Κύστης
- ❖ Έναρξη εκστρατείας ενημέρωσης για τους άτυπους φροντιστές ασθενών με καρκίνο

Μάιος

- ❖ Ημερίδα για τον καρκίνο του Ουρογεννητικού Συστήματος (Αρχές του Μήνα)
- ❖ Μήνας ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο της ουροδόχου κύστης
- ❖ Συμμετοχή στο Συνέδριο της Παγκόσμιας Συμμαχίας για τον Παγκρεατικό καρκίνο
- ❖ 2^η Συνάντηση Διοικούσας Επιτροπής All.Can

Ιούνιος

- ❖ Συμμετοχή στο Ετήσιο Συνέδριο της ECPC
- ❖ Συμμετοχή στην Παγκόσμια Ημέρα Επιβίωσης από τον καρκίνο
- ❖ 3η Αναθεώρηση του Προγράμματος Δράσης 2020
- ❖ Εκστρατεία για την προστασία του δέρματος NMSC
- ❖ Ημερίδα για τους καρκίνους του Δέρματος
- ❖ Σχεδιασμός προγράμματος δράσης 2021
- ❖ Προγραμματισμός – Σχεδιασμός διημερίδας για τον Αιματολογικό Καρκίνο το Σεπτέμβριο

Ιούλιος

- ❖ Σχεδιασμός συμμετοχής στην εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο κεφαλής & τραχήλου και συμμετοχή στην πανευρωπαϊκή καμπάνια
- ❖ Σχεδιασμός συμμετοχής στην Ευρωπαϊκή καμπάνια ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του προστάτη
- ❖ Πραγματοποίηση 4^{ης} Ημερίδας ενημέρωσης της επιστημονικής κοινότητας για την Διεθνή πρωτοβουλία All.Can στην Περιφέρεια (Πιθανή πόλη Λάρισα)
- ❖ Σχεδιασμός έρευνας για τους άτυπους φροντιστές ασθενών με καρκίνο

Αύγουστος

- ❖ 3^η Συνάντηση διοικούσας επιτροπής All.Can – πρόγραμμα δράσης
- ❖ Σχεδιασμός/ οριστικοποίηση περιεχομένου 5^{ου} ετήσιου συνεδρίου ΕΛΛΟΚ
- ❖ Επαφές με ομιλητές 3^ο 10ημερο Αυγούστου
- ❖ Ενημέρωση μελών για τη συμμετοχή στην εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο κεφαλής & τραχήλου
- ❖ Ενημέρωση μελών για τη συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή καμπάνια ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του προστάτη

Σεπτέμβριος

- ❖ Συμμετοχή στην εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο κεφαλής & τραχήλου και συμμετοχή στην πανευρωπαϊκή καμπάνια – διάχυση της δράσης #makesensecampaign
- ❖ Ημερίδα για τον Αιματολογικό Καρκίνο
- ❖ Οριστικοποίηση προγράμματος ετήσιου συνέδριου

Οκτώβριος

- ❖ Συμμετοχή στο 12^ο Αντάμωμα Συλλόγων Ασθενών με Καρκίνο
- ❖ Αξιολόγηση δράσης για τους άτυπους φροντιστές
- ❖ Συμμετοχή και εκπροσώπηση στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ογκολογίας ESMO

Νοέμβριος

- ❖ Μήνας ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του παγκρέατος
- ❖ Κατάρτιση απολογισμού δράσης 2020
- ❖ Πραγματοποίηση 5^{ης} Ημερίδας ενημέρωσης της επιστημονικής κοινότητας για την Διεθνή πρωτοβουλία All.Can στην Περιφέρεια (Πιθανή πόλη Αλεξανδρούπολη)
- ❖ Μήνας ευαισθητοποίησης για την Εξατομικευμένη Ιατρική

Δεκέμβριος

- ❖ Έναρξη των διαδικασιών για τη Γενική Συνέλευση και το 5^ο Ετήσιο Συνέδριο Στελεχών της ΕΛΛΟΚ
- ❖ Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή καμπάνια ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του προστάτη
- ❖ 4^η Συνάντηση Διοικούσας Επιτροπής All.Can

6. Ποιοι είμαστε

6.1 Ιστορικό

Η Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου-ΕΛΛ.Ο.Κ. νομιμοποιήθηκε με απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών τον Ιούλιο 2016. Ιδρύθηκε το Νοέμβριο 2015 με απόφαση των 17 αρχικών ιδρυτικών της μελών και αποτελεί τη συνέχεια της άτυπης Διασωματειακής Επιτροπής για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων των Ασθενών με Καρκίνο, που λειτουργούσε ήδη τέσσερα χρόνια, από το 2011.

Η όξυνση των προβλημάτων στο χώρο της υγείας και της οικονομίας τα τελευταία επτά χρόνια, κατέστησε απαραίτητη τη συλλογική δράση σε οργανωμένη βάση. Έχοντας την εμπειρία των προηγούμενων τεσσάρων χρόνων και διαπιστώνοντας όχι μόνον την όξυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι ασθενείς με καρκίνο, αλλά και τον κατακερματισμό των δυνάμεων της ευρύτερης ογκολογικής κοινότητας, τα μέλη της Διασωματειακής Επιτροπής αποφάσισαν τον Νοέμβριο 2015 τη συγκρότηση τους σε δευτεροβάθμια οργάνωση με αντικείμενο τα θεσμικά θέματα της υγειονομικής και της ογκολογικής περίθαλψης και τη προάσπιση των δικαιωμάτων των ασθενών με καρκίνο και των ατόμων με εμπειρία καρκίνου (survivors) και των οικογενειών τους.

Ήδη από το 2011, οι σύλλογοι ασθενών με καρκίνο λειτουργώντας σε εθελοντική βάση ως διαδικτυακή κοινότητα, με το διακριτικό τίτλο ΔΕ.ΔΙ.ΔΙ.ΚΑ. έκαναν σημαντικό έργο με ελάχιστες δυνάμεις. Μεταξύ των θεμάτων που χειρίσθηκε το άτυπο όργανο και κατέθεσε προτάσεις αναφέρομε ενδεικτικά τις εξής:

- Κάλυψη της στερεοτακτικής ακτινοχειρουργικής – ακτινοθεραπείας από τον ΕΟΠΥΥ – οικονομική επιβάρυνση ασφαλισμένων από ιδιωτικές κλινικές
- Αποζημίωση εξόδων μετακίνησης σε καρκινοπαθείς που υποβάλλονται σε ακτινοθεραπεία μακριά από τον τόπο κατοικίας τους
- Υποβολή προτάσεων στο Νόμο ΠΕΔΥ
- Παρατηρήσεις στο Νομοσχέδιο για την ίδρυση Παρατηρητηρίου Άνοιας, Βελτίωση Περιγεννητικής Φροντίδας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων Υπουργείου Υγείας
- Εκπροσώπηση οργανώσεων ασθενών στην Επιτροπή Ογκολογίας ΚΕΣΥ, στο ΚΕΣΥ, στην Επιτροπή Τιμολόγησης Ακριβών Φαρμάκων
- Ολοκληρωμένη φροντίδα κάθε ασθενούς με καρκίνο: άριστη διάγνωση, θεραπεία, ψυχοκοινωνική υποστήριξη και αποκατάσταση, επανένταξη.

Σε ορισμένες από τις ανωτέρω δράσεις είχαμε σημαντικά αποτελέσματα, σε άλλες όχι, σε άλλες επαναλαμβάνουμε το αίτημα σε κάθε νέο Υπουργό. Θεωρούμε ότι τα αιτήματα των πολιτών οφείλουν να έχουν τεκμηριωμένη απάντηση εκ μέρους της πολιτείας, όπως εξ άλλου ορίζει ο νόμος, και οι προσπάθειες μας θα συνεχισθούν αναδεικνύοντας και επιζητώντας λύσεις των προβλημάτων που εντοπίζουμε.

6.2 Όραμα

Ολοκληρωμένη, έγκαιρη και οικονομικά προσιτή φροντίδα κάθε ασθενούς με καρκίνο: άριστη διάγνωση, θεραπεία, ψυχο-κοινωνική υποστήριξη και αποκατάσταση, επανένταξη.

6.3 Σκοπός

Ο σκοπός της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου-ΕΛΛ.Ο.Κ., σύμφωνα με το καταστατικό της, είναι

η συνένωση δυνάμεων όλων των οργανώσεων ασθενών με καρκίνο, εθελοντών και φίλων για την προάσπιση των ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων των ασθενών με καρκίνο, των περιθαλπόντων και των μελών της οικογένειας τους και για την καθολική πρόσβαση στην ογκολογική και υγειονομική περίθαλψη των ασθενών με καρκίνο.

Η Ομοσπονδία στοχεύει στη βελτίωση των αποτελεσμάτων της ογκολογικής περίθαλψης με τη καθολική πρόσβαση των ασθενών με καρκίνο σε υπηρεσίες υγείας που θα διασφαλίζουν τη πορεία των πολιτών και των ογκολογικών ασθενών από τη πρόληψη, στη διάγνωση, στη θεραπεία, στη φροντίδα, στη ψυχο-κοινωνική αποκατάσταση, στη παρηγορητική αγωγή, στη ποιότητα ζωής των ατόμων που έχουν βιώσει τον καρκίνο, στη περίθαλψη των ασθενών τελικού σταδίου και την υποστήριξη των οικογενειών και των περιθαλπόντων των ασθενών με καρκίνο.

Θα επιτύχουμε τους στόχους μας:

- Εκπαιδύοντας, εμπνέοντας και ενδυναμώνοντας τα μέλη μας
- Προάγοντας τον **Ευρωπαϊκό Κώδικα κατά του Καρκίνου** και τις οδηγίες της Ε.Ε. για τον προ-συμπτωματικό πληθυσμιακό έλεγχο για τον καρκίνο
- Διεκδικώντας τη συμμετοχή μας στη σύνταξη του **Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τον Καρκίνο** σύμφωνα με τα προτεινόμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ευρωπαϊκές Κοινές Δράσεις για τον Καρκίνο **EPAAC**-European Partnership for Action Against Cancer και **CanCon** –European Guide on Quality Improvement in Comprehensive Cancer Control)
- Διεκδικώντας με γνώση, συνέπεια και αξιώσεις τη θεσμοθέτηση της εκπροσώπησης των ασθενών με καρκίνο σε θεσμικά όργανα και φορείς σχεδιασμού πολιτικών υγείας και πολιτικών για τον καρκίνο
- Διεκδικώντας την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας και αυτής της Ε.Ε. για τα δικαιώματα των ασθενών
- Χτίζοντας στρατηγικές συμμαχίες και συνεργασίες αμοιβαίας εμπιστοσύνης με όλους τους εταίρους της ογκολογικής κοινότητας στην Ελλάδα και το εξωτερικό
- Συνηγορώντας για ογκολογική περίθαλψη σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης με σεβασμό στην αξιοπρέπεια και τη προσωπικότητα του ασθενούς και της οικογένειας του.
- Παρέχοντας ενημέρωση για τις εξελίξεις στην ογκολογία, την έρευνα για τον καρκίνο, τις πολιτικές της Ε.Ε. για τον καρκίνο, τη διασυννοριακή περίθαλψη.

6.4 Οι Αξίες μας

Πιστεύουμε ότι

- Η υγεία είναι κοινωνικό δικαίωμα
- Ο καρκίνος αντιμετωπίζεται καλύτερα μιλώντας ανοιχτά, χωρίς φόβο, με εντιμότητα και δεδομένα
- Η έρευνα για τον καρκίνο είναι η βάση για τη θεραπεία και η συνεργασία ασθενών, ιατρών, περιθαλπόντων, ερευνητών και ιατρών είναι απαραίτητη προκειμένου να υπάρξει συμφωνία για τις προτεραιότητες της έρευνας σέ σχέση με τις αβεβαιότητες που περιβάλλουν κάθε θεραπεία
- Ο ενημερωμένος ασθενής δυνατόν να έχει καλύτερα αποτελέσματα θεραπείας
- Οι διαφορετικές φωνές και εμπειρίες των ασθενών και των μελών μας είναι σημαντικές
- Η διαφάνεια και λογοδοσία για τον εαυτό μας και τους άλλους είναι απαραίτητη
- Η ακεραιότητα και η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων οφείλουν να διέπουν τη δράση μας
- Η συλλογική δράση αλλάζει τον κόσμο προς το καλύτερο

6.5 Διοίκηση

Η ΕΛΛ.Ο.Κ. διοικείται από επταμελές Δ.Σ., που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μελών με τριετή θητεία και του οποίου η πλειοψηφία είναι ασθενείς με καρκίνο.

Από την πρώτη Ετήσια Γενική Συνέλευση στις 5 Φεβρουαρίου 2017, προέκυψε το πρώτο επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο σε συνεδρίασή του συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

1. Καίτη Αποστολίδου

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΛΟΚ, Πρόεδρος ECPC-European Cancer Patient Coalition, μέλος της Επιτροπής Καταναλωτών & Ασθενών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA/PCWG και μέλος Steering Committee ENCePP), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για τον Έλεγχο του Καρκίνου, μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για την Ποιότητα της Πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον Καρκίνο του Μαστού (ECIBC) συμμετείχε σε τρεις Ομάδες Εργασίας της Κοινής Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον έλεγχο του καρκίνου (CanCon), και είναι υπεύθυνη του ερευνητικού έργου eSMART. Είναι μέλος της Society of Participatory Medicine/USA και της PAIR-Patient Advocates in Research. Η Καίτη έχει διπλή εμπειρία καρκίνου του μαστού και είναι μέλος Ελληνικών & διεθνών οργανώσεων και επιτροπών ασθενών με καρκίνο.

2. Ελένη Ντελιοπούλου

Αντιπρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΛΟΚ, Ιδρυτικό μέλος και αμέσως προηγούμενη Πρόεδρος του Συλλόγου Γυναικών με Καρκίνο μαστού "Άλμα Ζωής" Νομού Θεσσαλονίκης. Η Ελένη εργάστηκε πολύ μαζί με τα μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου για τη δημιουργία

προγραμμάτων υποστήριξης και κατάρτισης των ασθενών αλλά και για την επιμόρφωση των μελών του ΔΣ σε σύγχρονες μεθόδους διοίκησης μη κερδοσκοπικών οργανώσεων.

3. Γιώργος Καπετανάκης

Γραμματέας Διοικητικού Συμβουλίου. Μετά την εμπειρία που είχε με τον αιματολογικό καρκίνο το 2010, ο Γιώργος έγινε μέλος του Συλλόγου Καρκινοπαθών Κατερίνης Ν Πιερίας. Από την αρχή υπέρμαχος της ιδέας για τη συγκρότηση ενός κεντρικού δευτεροβάθμιου οργάνου και της Ευρωπαϊκής προοπτικής στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με καρκίνο στη χώρα μας, εργάστηκε με συνέπεια για την δημιουργία της ΕΛΛΟΚ και την ευρεία συμμετοχή οργανώσεων από όλη την χώρα. Η ενασχόλησή του με τον αθλητισμό, υπήρξε κίνητρο για τη δημιουργία της ΕΛΛΟΚ-TEAM, η οποία για 1^η φορά συμμετείχε στον Αυθεντικό Μαραθώνιο της Αθήνας του 2017. Επίσης εδώ και 4 χρόνια είναι μέλος και εθελοντής δράσης στο σύλλογο Εθελοντών δοτών Μυελού των Οστών «Όραμα Ελπίδας». Ζει και εργάζεται στην Κατερίνη.

4. Παρασκευή Μιχαλοπούλου

Ταμίας Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΟΚ, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Πανελληνίου Συλλόγου Γυναικών με Καρκίνο Μαστού, στον οποίο δραστηριοποιείται από δεκαετίας, μετά το τέλος της θεραπείας της. Η Βούλα είναι δραστήριο μέλος του συλλόγου και έχει διατελέσει μέλος επιτροπών και προγραμμάτων παρά την επαγγελματική της απασχόληση ως οδοντίατρος.

5. Ζωή Γραμματόγλου

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΛΟΚ, Πρόεδρος και ιδρυτικό μέλος του Συλλόγου Καρκινοπαθών, Εθελοντών, Φίλων και Ιατρών Αθηνών Κ.Ε.Φ.Ι. Είναι συνταξιούχος εκπαιδευτικός με κατάρτιση στον Ερυθρό Σταυρό ως Εθελόντρια Κοινωνικής Πρόνοιας και προσφορά υπηρεσιών στο νοσοκομείο Άγιος Σάββας. Το 1993 νόσησε από καρκίνο του μαστού, γεγονός που απετέλεσε την αφετηρία για την εθελοντική της δράση.

6. Μαρία Θεοδωρίδου

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΛΟΚ, Γραμματέας του Συλλόγου Στήριξης Ασθενών με Καρκίνο «ΕΥ ΖΩ με τον Καρκίνο» στο Ηράκλειο της Κρήτης. Η Μαρία είναι διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα Μ.Α.Σc. στην επιστήμη Υπολογιστών από το Πανεπιστήμιο του Τορόντο. Από το 1986 εργάζεται ως μηχανικός Έρευνας και Ανάπτυξης στο Ινστιτούτο Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας. Με έναυσμα την ασθένεια της μητέρας της το 2006, δραστηριοποιήθηκε στον σύλλογο «ΕΥ ΖΩ με τον Καρκίνο» προκειμένου να μοιραστεί την εμπειρία της ως περιθάλπτουσα, για να βοηθήσει οικογένειες ασθενών με καρκίνο και να βοηθηθεί

7. Ιωάννα Καραβάνια

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΛΟΚ, Πρόεδρος του Συλλόγου Καρκινοπαθών Λάρισας και πολύ δραστήριο κοινωνικά άτομο, δραστηριοποιήθηκε στο Σύλλογο Λαρίσης μετά την εμπειρία της με τον καρκίνο του μαστού και συμμετείχε ενεργά στις δράσεις του. Η Ιωάννα έχει πολύπλευρη επαγγελματική δραστηριότητα ως δικηγόρος, ειδική επιστημονική συνεργάτης του Γενικού Γραμματέα Υπ. Εσωτερικών, καθηγήτρια Μέσης Εκπαίδευσης. Η Ιωάννα πιστεύει ότι οι ενημερωμένοι ασθενείς έχουν καλύτερα αποτελέσματα στην υγεία

τους και ότι η κατάρτιση και εμπύχωση των διοικήσεων και των στελεχών των Συλλόγων ασθενών είναι προϋπόθεση για την ανάπτυξη τους.

Μαρούσα Πρωτοπαπαδάκη

Δικηγόρος που προσφέρει εθελοντικά νομική συμβουλευτική στο Σύλλογο Γυναικών με Καρκίνο μαστού "Άλμα Ζωής" Νομού Θεσσαλονίκης, του οποίου είναι μέλος. Η Μαρούσα προσφέρει υπηρεσίες στο τομέα δικαιωμάτων των ασθενών με καρκίνο, παροχής υπηρεσιών υγείας, διοίκησης και διαχείρισης συλλόγων. Υποστηρίζει νομικά τη σύσταση της ΕΛΛ.Ο.Κ.

6.6 Τα μέλη της ΕΛΛ.Ο.Κ.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της ΕΛΛ.Ο.Κ. γίνονται δεκτές ως μέλη Ελληνικές Οργανώσεις Ασθενών με Καρκίνο, εθελοντών και φίλων καθώς και οργανώσεις που εκπροσωπούν ανηλίκους ασθενείς με καρκίνο ή ασθενείς με σπάνιες μορφές καρκίνου, οι οποίες έχουν νομίμως συσταθεί. Οι σκοποί, οι δράσεις και γενικά το καταστατικό των μελών θα πρέπει να συμφωνούν και να μην αντιβαίνουν τους σκοπούς της Ομοσπονδίας. Επίσης γίνονται δεκτές ως μέλη

Τα μέλη της ΕΛΛ.Ο.Κ. σήμερα είναι οι εξής 36 σύλλογοι ασθενών και γονέων παιδιών με καρκίνο, ενώ και άλλοι σύλλογοι έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον συμμετοχής και βρίσκονται σε διαδικασία πλήρωσης των απαιτούμενων προϋποθέσεων για τη συμμετοχή τους ως μέλη:

1. [«Αγκαλιάζω» Όμιλος Εθελοντών κατά του Καρκίνου Ν.Αχαΐας](#)
2. [«ΑΓΚΑΛΙΑΖΩ» Όμιλος Εθελοντών κατά του Καρκίνου](#)
3. [«Επιστήθιοι Φίλοι» Σύλλογος εθελοντών κατά του καρκίνου του Μαστού Ν. Αρτας](#)
4. [«ΕΥ ΖΩ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ» Σύλλογος στήριξης ασθενών με νεοπλασματική νόσο](#)
5. [«Οικογενειακή Συμμαχία Ελλάδος κατά της Νόσου VHL»](#)
6. [«ΜΑΖΙ ΜΕ ΔΥΝΑΜΗ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ» Σύλλογος Στήριξης Καρκινοπαθών Ρόδου](#)
7. [Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία ΚΑΡΚΙΝΑΚΙ](#)
8. [Κ.Ε.Φ.Ι. Σύλλογος Καρκινοπαθών-Εθελοντών – Φίλων](#)
9. [Πανελλήνιος Σύλλογος Ατόμων με Νεοπλασματική Ασθένεια κατά την Παιδική και Εφηβική ηλικία – το ΚΥΤΤΑΡΟ](#)
10. [Πανελλήνιος σύλλογος γυναικών με καρκίνο μαστού ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ](#)
11. [Πανελλήνιος Σύλλογος Λαρυγγεκτομηθέντων ΠΑΝ.ΣΥ.ΛΑ.](#)
12. [Πανελλήνιος Σύλλογος Μεταμοσχευμένων Μυελού Οστών «ΠΑΣΜΜΟ»](#)
13. [ΠΝΟΗ ΑΓΑΠΗΣ Σύλλογος εθελοντών κοινωνικής & συναισθηματικής στήριξης ανθρώπων με καρκίνο και των οικογενειών τους](#)
14. [Σύλλογος Ασθενών με Νεοπλασία Φίλων & Οικογενειών Β.Δ. Ελλάδας Είμαστε Μαζί](#)
15. [Σύλλογος Γονέων Παιδιών και Ενηλίκων με Νεοπλασματική Ασθένεια και Φίλων αυτών «Μαζί Σου»](#)

16. [Σύλλογος Γυναικών με καρκίνο μαστού Ν. Αχαΐας ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ](#)
17. [Σύλλογος Γυναικών με καρκίνο μαστού Ν.Θεσσαλονίκης ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ](#)
18. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Γιαννιτσών](#)
19. [Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Κυκλάδων](#)
20. [Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Ν. Αργολίδας «Η Αλληλεγγύη»](#)
21. [Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Ν. Έβρου – «ΣΥΝΕΧΙΖΩ»](#)
22. [Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Ν. Ροδόπης «ΔΥΝΑΜΗ ΨΥΧΗΣ»](#)
23. [Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Στήριξης Μυκόνου «Δύναμη Ψυχής»](#)
24. [Σύλλογος καρκινοπαθών Κατερίνης – Πιερίας – «Η Αγία Αικατερίνη»](#)
25. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Κεντρικής Ελλάδας](#)
26. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Κοζάνης](#)
27. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Λέσβου](#)
28. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Μαγνησίας](#)
29. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Ν. Λάρισας](#)
30. [Σύλλογος Φίλων ΑΝΘ Θεαγένειο «Αλέξανδρος Συμεωνίδης»](#)
31. [Σύνδεσμος Φίλων Ασθενών του Ειδικού Αντικ. Νοσοκ. Πειραιά «Μεταξά» Στάσου Κοντά Μας](#)
32. [Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Νομού Ξάνθης – “παραΜΕΝΟΝΤΑΣ ΖΩΗροι”](#)
33. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Βορείου Έβρου «Μαζί για Ζωή»](#)
34. [Σύλλογος Εθελοντών κατά του Καρκίνου Ν. Καβάλας](#)
35. [Σύλλογος Άγwnας Ζωής Ν. Ευρυτανίας](#)
36. [Σύλλογος Καρκινοπαθών Εορδαίας](#)